

Vážené čtenářky, vážení čtenáři, rok 2015 končí dlouho očekávanou celosvětovou konferencí o ochraně klimatu v Paříži. Když píšete tyto řádky, není ještě známo, zda světové společenství dospěje ke konkrétní a pro všechny závazné dohodě o snižování emisí skleníkových plynů. Pevně ale věřím, že se jejich klíčovými producentům (zejména Číně, USA, EU, Rusku, Indii a Japonsku) nakonec podaří prolomit několikaleté tápání ve formulaci obecně přijatelné a zároveň účinné strategie. Česká republika na konferenci zastává pozici Evropské unie, stejně jako všechny členské země.

Je vidět jednoznačný posun – na světové úrovni se dnes již nevede debata o tom, zda se na globálních změnách klimatu podílí člověk a zda proti nim má něco dělat. Diskutuje se především o tom, co všechno je třeba podniknout a jaká bude role jednotlivých států. Dramatické změny ve fungování světového i regionálních systémů klimatu můžeme pozorovat už teď a vědci poměrně jasně popsali, co se stane, když se světové společenství nedomluví. Scénářů existuje celá řada, žádný z nich není pro nás příznivý. Řada oblastí bude neobyvatelná a do pohybu se dají nikoli miliony, ale mnoho desítek milionů lidí. Změní se celé ekosystémy, nastane doba extrémních výkyvů počasí. A nebude se to týkat pouze přímořských států či sušších oblastí.

Dopady samozřejmě pocítíme i u nás. Letošní horké a suché léto nám ukázalo, na co se musíme připravit. Alfou a omegou je voda – té někdy budeme mít v krajině zoufale málo, jindy naopak moc. Kromě probíhající klimatických změn na tom ale nese i lví podíl náš dlouhodobě neudržitelný přístup k vodě v našem prostředí. Po desetiletí jsme přetvářeli naše řeky a potoky na kanály, aby pokud možno co nejrychleji a neškodně odvedly vodu ze zemědělské krajiny a sídel. Mokřady jsme považovali za ničemu nesloužící jizvy v krajině, které je potřeba odstranit a přeměnit v něco smyslupnějšího. Stovky čtverečních kilometrů půdy jsme pokryli betonem a asfaltem nebo je zhutňujeme

těžkou zemědělskou technikou. Převažující lesní monokultury mají několikanásobně nižší retenční schopnost než přírodě blízké druho- vě i prostorově strukturované porosty.

Stejně tak jako nás čeká konceptuální změna v přístupu v energetické produkci i spotřebě, tak nás stejně naléhavě čeká změna našeho paradigmatu využívání krajinného prostoru. Z vodotečí se musí postupně stát tepny naší krajiny. Lapidárně shrnuto – musíme se snažit, aby se v malém oběhu vody točilo vody stále více a naopak méně v oběhu velkém. Ač nejsem fanatickým odpůrcem výstavby přehrad – v některých případech se jim nevyhneme –, příčiny současných problémů neřeší.

Je jasné, že klimatická změna a problémy s vodou v naší krajině jsou propojené nádoby. Chceme-li mít naději na úspěch, musíme začít hned. Vláda schválila strategii pro boj se suchem, strategii přizpůsobení se změně klimatu, připravuje se státní politika ochrany klimatu, máme tu Operační program Životní prostředí či Novou zelenou úsporám. Jsou to první, ale důležité kroky. Po letech, kdy se o změně klimatu jenom mluvilo, prostě přišel čas jednat.

A zcela na závěr bych chtěl čtenářům časopisu Ochrana přírody popřát vše dobré do nového roku a zároveň poděkovat všem profesionálním i dobrovolným ochránářům přírody za jejich práci.

Richard Brabec, ministr životního prostředí

První číslo vyšlo v roce 1946
Ochrana přírody 6/2015 Ročník 70
Vychází 6x ročně
Cena 39 Kč
 Časopis státní ochrany přírody
 The Nature Conservation Journal

© AOPK ČR, 2015 Všechna práva vyhrazena.
 Žádná část tohoto časopisu nesmí být reprodukována či šířena bez písemného souhlasu vydavatele
 ISSN 1210-258X
 Evidováno MK ČR pod e. č. E 6001

Vydává
 AOPK ČR, Kaplanova 1931/1, 148 00 Praha a SJ ČR, Květnové nám. 3, 252 43 Průhonice s podporou Správy Krkonošského národního parku, Správy NP Šumava, Správy NP Podyjí, Správy NP České Švýcarsko

Šéfredaktor Mgr. Dalibor Zachoval
Redakční rada RNDr. Libor Ambrozek ● Mgr. Jiří Bašta ● prof. RNDr. Vladimír Bejček, CSc. ● Ing. Karel Drbal ● Mgr. Svatava Havelková ● Ing. Michael Hošek ● doc. RNDr. Jakub Hruška, CSc. ● Mgr. et. Mgr. Karel Chobot, Ph.D. ● doc. RNDr. Ladislav Miko, Ph.D. ● JUDr. Svatomír Mičoch ● Ing. Jan Moravec ● RNDr. Zdeněk Patzelt ● RNDr. František Pelc (předseda) ● Ing. Pavel Pešout ● RNDr. Jan Plesník, CSc. ● RNDr. František Pojer ● Ing. Martin Starý ● Ing. Jakub Šafránek ● Ing. Martin Škorpík ● Mgr. Karolína Šulová ● RNDr. Alena Vopálková ●
Adresa redakce
 Kaplanova 1931/1, 148 00 Praha 11 – Chodov
 tel. 283 069 136, 283 069 111, fax 283 069 247
 ochrana.prirody@nature.cz
 www.casopis.ochranaprirody.cz
 www.nature.cz

Distribuci pro předplatitele v ČR
 jménem vydavatele zajišťuje firma SEND, s. r. o.,
 Ve Žlíbku 1800/77, hala A3 193 00 Praha 9;
 tel. 225 985 235, GSM 777 728 757
 send@send.cz, www.send.cz
Objednávky do zahraničí
 vyřizuje Agentura ochrany přírody a krajiny ČR,
 tel. 283 069 127
 predplatne@nature.cz
Tisk Tiskárna BÍLÝ SLON s.r.o.
Grafická úprava a sazba www.pixl-e.cz
Ilustrační kresby Jan Steklík
Korektury Karel Klem, Jana Klimešová

Toto číslo vychází 23. 12. 2015

Podrobný seznam literatury k jednotlivým příspěvkům najdete na www.casopis.ochranaprirody.cz

